

Vårt nyhetsbrev för april berättar om slutseminariet för REWIND, som hölls i Bryssel den 8 april 2025.

Evenemanget, som anordnades av projektpartnern CEC – Acting for Social Inclusion i samarbete med Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK), samlade experter, beslutsfattare och samarbetsledare för att diskutera den rollsom arbetares utköp (worker buyouts) spelar för att främja en mer inkluderande och motståndskraftig europeisk ekonomi.

I den här utgåvan ger vi dig en sammanfattning av evenemangets höjdpunkter och viktigaste slutsatser.

ÖPPNINGSANFÖRANDE

Giuseppe Guerini, EESK-ledamot och ordförande för CECOP-CICOPA, angav tonen genom att framhålla det akuta behovet av en **europaisk industristrategi som bygger på integration och fred**. Han betonade att **kooperativa och sociala företag är både konkurrenskraftiga och avgörande** för Europas framtid.

Röster från hela Europa

Deltagare från flera länder bidrog med olika perspektiv:

En **fransk** deltagare framhöll behovet av att engagera finansinstitut och ändra det administrativa tänkesättet när det gäller arbetarutköp.

En deltagare förklarade att det i **Spanien** finns en tydlig juridisk skillnad mellan kooperativ och sociala företag – där minst **60 % av de anställda måste komma från riskgrupper** – vilket leder till en betydande tillväxt i regioner som Katalonien och Baskien.

En representant för en **irländsk kooperativ fotbollsklubb** kom med tankeväckande idéer, nämligen att använda **delade företagstjänster**, införa **kooperativ utbildning i skolorna** och utnyttja Irlands kreditföreningar för att finansiera WBO:er (arbetarutköp).

En **belgisk forskare** betonade skillnaden mellan grundläggande arbetarinflytande och **verklig arbetsplatsdemokrati**, där de anställda aktivt äger och styr tillsammans.

REWIND

Sc'Opara introducerade **REWIND** som är utformat för att stödja kooperativa övertaganden genom att ge anställda, arbetsgivare och utbildare de verktyg och kunskaper som behövs för att samarbeta.

Projektpartners delade följande uppdateringar:

IDEC diskuterade pilotfasen, vilket gav upphov till ingående diskussioner om **kooperativt ledarskap och att behålla talanger**.

Speha Fresia presenterade forskning i sex länder och identifierade **luckor i lagstiftningen, finansieringshinder och regionala skillnader** – och gav tydliga rekommendationer, inklusive **inkluderande styrning, riktad utbildning och rättsliga reformer**.

Expertinsikter: Vad som krävs för att lyckas

I en session om bästa praxis betonade **Matthieu Guary** (Petra Patrimonia) att alla företagsöverlåtelser är avgörande – oavsett om de är traditionella eller genom arbetarutköp (WBOs). WBO:er har dock unika utmaningar – att säkra finansiella partners och öka den institutionella medvetenheten. Enligt Guary är kärnfrågan utbildning – arbetare behöver nya färdigheter för att lyckas som ägare, och REWIND-plattformen hjälper redan till att definiera dessa nyckelkompetenser.

Margit Perko (Europeiska kommissionen, GD inom sysselsättning, socialpolitik och inkludering) utformade de globala organisationerna inom ramen för EU:s handlingsplan för den sociala ekonomin och konstaterade att länder som Italien, Spanien och Portugal har stödjande rättsliga ramar, medan andra fortfarande står inför rättslig osäkerhet och höga kostnader. EU uppmuntrar ömsesidigt lärande, plattformar för kunskapsutbyte och finansiella verktyg som mikrofinansiering för att ta itu med dessa klyftor. Världsmarknadsaktörer är särskilt relevanta eftersom många europeiska små och medelstora företag står inför successionsproblem i åldrande ekonomier.

Giuseppe Guerini reflekterade över Italiens 40-åriga erfarenhet av WBO:er under Marcora-lagen, som har lett till 316 utköp, bevarandet av 11 000 jobb och en överlevnadsgrad på 79 % efter 10 år. Nyckeln till denna framgång är CFI, ett kooperativt finansinstitut. Guerini beskrev en metod i fem steg: diagnostisera krisen, identifiera ledarskap, omstrukturera styrningen, utnyttja finansiella verktyg och genomföra marknadsanalyser.

Från Belgien betonade **Peter Bosmans** (Febecoop) behovet av ett strukturerat demokratiskt egenansvar. Arbetstagarna måste vara beredda att sitta i styrelser, vilket kräver utbildning i styrning, ledarskap, HR, marknadsföring, kommunikation och samarbetsledning. Även om WBO:er fortfarande är sällsynta i Belgien, efterlyste Bosmans en förändring av tankesättet bortom traditionella arbetskaptalmodeller.

Elderberry Ab avslutade seminariet och uppmanade till större medvetenhet och investeringar i kompetensutbildning för att frigöra den fulla potentialen hos WBO:er i hela Europa

Viktigt att notera :

- Luckor i lagstiftningen, begränsad finansiering och låg medvetenhet är fortfarande stora hinder i hela EU.
- Italiens mångåriga WBO-modell visar på hög överlevnadsgrad och bevarande av arbetstillfällen.
- Arbetarutköp erbjuder en hållbar lösning på företagssuccession i åldrande samhällen – men bara om arbetstagarna får inflytande, utbildning och stöd.
- Projekt som REWIND är viktiga för att integrera WBO:er som en livskraftig, demokratisk och inkluderande affärsmodell.
- Större synlighet, rättslig klarhet och förändringar i tankesättet behövs för att utveckla WBO:er i Europa.

